

LOTYŠSKO

rozloha: $64\,500 \text{ km}^2$
počet obyvatel: 2 mil.
úřední jazyk: lotyština

hlavní město: Riga
měna: lat
státní zřízení: republika

řeka Západní Dvina protékající Rigou

Lotyšsko je průmyslový a zemědělský stát. Téměř polovinu jeho území pokrývají lesy, významným zdrojem příjmu státu je proto těžba a zpracování dřeva. V zemědělství převažuje chov dobytka a rybolov.

(Z) V Lotyšsku má téměř 30% obyvatel ruský původ.

Lotyšská vlajka se podobá rakouské. Původní klasicky červená barva byla proto nahrazena karmínovou červenou.

(E) Vyhledejte na internetu a porovnejte počet obyvatel hlavního města Riga s celkovým počtem obyvatel Lotyšska.

LITVA

rozloha: $65\,200 \text{ km}^2$
počet obyvatel: 3 mil.
úřední jazyk: litevština

hlavní město: Vilnius
měna: litevský lit
státní zřízení: republika

Kurská kosa – dlouhý úzký poloostrov vybíhající z pobřeží Litvy. Vznikl zvětráním písečného pobřeží. Písek se ukládal jako podmořský val, na kterém se zachycoval další materiál.

Litva je největší a nejlidnatější pobaltskou zemí. Podobně jako Lotyšsko je to průmyslový a zemědělský stát. V průmyslu převažuje strojírenství a elektrotechnika, v zemědělství chov dobytka a rybolov. Při pobřeží Baltského moře se nachází významná naleziště jantaru (3/4 světové produkce).

(O) Co je jantar a k čemu se používá?

(Z) V Litvě má silný vliv na život obyvatel katolická církev. Její vliv je srovnatelný se sousedním Polskem; podobně jako v Polsku se projevuje např. zakazováním potratů a antikoncepcie.

Oblast východní Evropy zabírají státy bývalého Sovětského svazu, dnes samostatné země. Největší a hospodářsky nejvýznamnější zemí s významným nerostným bohatstvím i průmyslem je Rusko, které má v Evropě a ve světě výrazný ekonomický a politický vliv. Značné zásoby nerostných surovin a nejlepší podmínky pro zemědělství má Ukrajina. Státy Moldavsko a Bělorusko jsou ekonomicky i politicky vázané na Rusko. Při pobřeží Baltského moře leží tzv. pobaltské státy – Estonsko, Lotyšsko a Litva, které jsou členskými státy EU a NATO.

zdroj příjmů: anglicky – source of income [so:s əv 'ɪŋkʌm] německy – die Einnahmequelle
jantar: anglicky – amber ['æmbə]

1. Doplňte text:

Rusko je nej... stát světa. K Rusku náleží i ... oblast ležící izolovaně u ... moře. Evropská část Ruska se rozkládá na ... rovině. Jehličnatá tajga poskytuje obrovské zásoby ... Na západ Ukrajiny zasahuje pohoří ... Největší ukrajinské řeky Dněpr a Dněstr ústí do ... moře. V Lotyšsku jsou významnou národnostní menšinou ... V Litvě je celosvětově významná těžba ...

2. Ze kterých států pocházejí fotografie?

3. Vyberte správnou odpověď:

1. Krym je součástí:
 - a) Ruska
 - b) Ukrajiny
 - c) Estonska
2. Mezi pobaltské republiky řadíme:
 - a) Estonsko, Lotyšsko, Moldavsko
 - b) Makedonii, Moldavsko, Litvu
 - c) Estonsko, Lotyšsko, Litvu
3. Jenisej je:
 - a) město
 - b) řeka
 - c) ryba
4. Mezi málo hospodářsky vyspělé státy patří:
 - a) Litva
 - b) Rusko
 - c) Bělorusko
5. Poloostrov Kola patří:
 - a) Rusku
 - b) Finsku
 - c) Estonsku
6. Moldavsko je známé pěstováním:
 - a) Brambor
 - b) Ryže
 - c) Vinné révy a tabáku

4. Odpovězte na otázky:

- a) Dokážete vyjmenovat státy východní Evropy a jejich hlavní města? Které z nich tvoří skupinu pobaltských států?
- b) Patří pohoří Kavkaz k Evropě, nebo k Asii? Jak se nazývá jeho nejvyšší vrchol?
- c) Která významná řeka protéká Východoevropskou rovinou a které průplavy ji propojují?
- d) Zdůvodněte, proč nejsou na celém území Ruska příznivé podmínky pro zemědělství.
- e) Vysvětlete, proč podél ropovodů vznikají průmyslová centra. Které obory průmyslu se do těchto měst soustředí?
- f) Která z národnostních menšin je zastoupena ve všech státech východní Evropy? Dokážete vysvělit proč?

5. Poznejte stát:

- a) jantar – Vilnius – Kurská kosa – katolíci
- b) zemědělství – Riga – Západní Dvina – početná ruská menšina
- c) pravoslaví – černozem – zásoby nerostných surovin – Krym
- d) vnitrozemský stát – Kišiněv – vinná réva – Dněstr
- e) méně úrodné půdy – Minsk – zubr evropský – tranzitní stát
- f) Tallin – textilie – orientace na Finsko – cestovní ruch
- g) největší stát světa – Ladožské jezero – Transsibiřská magistrála

Jak se nazývá písmo, které vidíte na obrázku?